

تربیت کودک از دیدگاه پیامبر (ص)

تألیف:

زهره اکبری

اوستای
بارسیان

۱۴۰۳

اکبری، زهرا، ۱۳۶۴	عنوان و نام پدیدآور
تربیت کودک از دیدگاه پیامبر (ص) / تالیف زهرا اکبری.	مشخصات نشر
تهران: اöstای پارسیان، ۱۴۰۳	مشخصات ظاهری
۱۳۴ ص.	شابک
978-622-5913-30-1	ووضعیت فهرست نویسی
فیبا	یادداشت
کتابنامه: ص. ۱۳۲.	موضوع
محمد (ص)، پیامبر اسلام، قبیل از هجرت - ۱۱ق. -- دیدگاه درباره تربیت خانوادگی	موضوع
Muhammad, Prophet -- Views on domestic education	موضوع
محمد (ص)، پیامبر اسلام، قبیل از هجرت - ۱۱ق. -- دیدگاه درباره کودکان	موضوع
Muhammad, Prophet -- Views on children	موضوع
کودکان -- سریرستی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام -- Islam	موضوع
Child rearing -- Religious aspects-- Islam	موضوع
Child rearing -- Hadiths	موضوع
کودکان -- سریرستی -- احادیث	موضوع
islamic education	موضوع
اسلام و آموزش و پرورش	ردہ بندی کنگره
۴/۱۳۹۲۵	ردہ بندی دیوبنی
۶۴۴/۲۹۷	شماره کتابشناسی ملی
۹۶۱۰۸۳۹	احلالات رکورد کتابشناسی
فیبا	

عنوان: تربیت کودک از دیدگاه پیامبر (ص)
 تألیف: زهرا اکبری
 ناشر: اöstای پارسیان
 طراح جلد: پرویز نظری
 چاپ/صحافی: نازو
 نوبت چاپ: اول/اتبان ۱۴۰۳
 تیراژ: ۲۰۰ جلد
 شابک: ۱-۳۰-۵۹۱۳-۶۲۲-۹۷۸
 قیمت: ۲۶۰۰۰ تومان

اوستای
پارسیان

نشانی: تهران، میدان انقلاب،
 ابتدای خیابان کارگر شمالی،
 خیابان فرصت شیرازی،
 پلاک ۱۷، انتشارات اوستای پارسیان
 تلفن: ۰۲۱-۶۶۵۷۸۶۶۰
 همراه: ۰۹۰۱ ۰۹۰۱ ۰۶۵
 Instagram: avestaye_parsian

فهرست

۱۱	مقدمه.....
۱۳	فصل اول:.....
۱۳	اصول تربیتی پیامبر اکرم (ص).....
۱۶	ویژگی تربیت اسلامی.....
۱۸	هدف تربیت اسلامی.....
۱۹	روش‌های تربیت اسلامی .....
۲۰	تفسیر آیه ۱۶۴ سوره آل عمران در امر تربیت حضرت رسول (ص) .....
۲۲	دیدگاه انسان در مورد فطرت انسان .....
۲۴	نظام تربیتی پیامبر اعظم (ص) .....
۲۵	شاخص‌های نظام تربیتی پیامبر اکرم (ص) .....
۲۶	(الف) شاخص‌های نظری .....
۲۷	ب. شاخص‌های عملی .....
۴۱	حقوق متقابل والدین و فرزندان.....
۴۳	(الف) حق پسر بر پدر .....
۴۴	(ب) حقوق فرزند بر پدر .....
۴۸	انسان و مسؤولیت‌پذیری .....
۴۹	نقش‌های مسئلان تربیت .....
۵۰	خانواده .....
۵۳	مسئولیت مدرسه .....
۵۴	مسئولیت حکومت اسلامی .....
۵۶	عقیده اسلام در تربیت‌پذیری .....
۵۸	تربیت عملی .....
۵۸	تربیت علی (ع) در دامان پیامبر .....
۶۰	راه کارهای تربیتی .....
۶۳	فصل دوم:.....
۶۳	مراحل تربیت کودک از دیدگاه رسول خدا (ص).....

۱- قبل از تولد	۶۳
الف) انتخاب همسر	۶۳
ب) فرزندخواهی در اسلام	۶۶
ج) وراثت و تربیت	۶۹
د) انعقاد نطفه و تکوین جنسیتی کودک	۷۲
۲- زمان بارداری	۷۳
الف) مراقبت از لقمه و تأثیر آن روی جنین در انعقاد نطفه	۷۳
ب) دیدگاه اسلام در تعذیه زن باردار	۷۴
تأثیر غذای مادر در اخلاق کودک	۷۴
ج) بهداشت روانی زن در دوران بارداری	۷۶
آداب دوران بعد از زایمان و تولد فرزند	۷۸
الف) گفتن اذان و اقامه	۷۸
ب) عقیقه	۷۸
ج) انتخاب نام خوب	۷۹
دوران شیردهی	۸۲
الف) اهمیت شیر مادر	۸۲
فواید شیر مادر	۸۴
دوران طفولیت	۸۵
الف) بهداشت و درمان کودک	۸۵
ملکه شدن صفات در کودکی	۸۶
خصوصیت کودک در شش ماهه سوم	۸۶
تربيت و مراقبت جنسی در کودکان	۸۸
مراقبت‌های جنسی در ابراز محبت به کودک	۸۸
نقش بازی در تربیت	۹۰
تشویق و تنبیه، اصلی مهم در تربیت اسلامی	۹۳
نکاتی که در تشویق باید رعایت گردد	۹۳
لزوم آگاهی کودک از علت تشویق یا تهدید	۹۵

۹۵	موارد منع تبیه بدنی کودکان
۹۶	موارد جواز
۱۰۰	نتیجه
۱۰۱	فصل سوم:
۱۰۱	پرورش شخصیت کودک از دیدگاه رسول خدا (ص)
۱۰۱	تکریم شخصیت کودکان
۱۰۱	(الف) گرامی داشتن فرزند دختر
۱۰۴	(ب) عیب جویی نکردن از کودکان
۱۰۴	(ج) خطاب نیکو به فرزندان
۱۰۵	(د) دعای پدر و مادر در حق فرزند
۱۰۶	تأثیر محبت در شخصیت کودکان
۱۰۶	(الف) محبت از دید اسلام
۱۰۷	(ب) حق محبت و مهروزی نسبت به کودک
۱۰۸	بوسیدن کودک
۱۰۹	اظهار محبت زبانی
۱۰۹	(ج) عدم افراط و رعایت اعتدال
۱۱۳	حسن معاشرت با فرزند
۱۱۴	وفای به عهد
۱۱۴	آموزش دین و احکام به فرزندان
۱۱۶	صبر و حوصله در راه آموزش فرزندان
۱۱۷	آموزش نماز
۱۱۸	آموزش قرآن
۱۲۰	اصولی در آموزش تعالیم دینی
۱۲۰	عدالت در رفتار با فرزندان
۱۲۲	بازسازی شخصیت فرزند
۱۲۲	(الف) جداسازی جای خواب کودک
۱۲۴	(ب) واکسینه کردن فرزندان

۱۲۵.....	تربیت فرزندان بر محبّت اهل بیت (ع)
۱۲۵.....	مسلح کردن فرزند در برابر افکار انحرافی
۱۲۶.....	ایجاد صفات مثبت در فرزندان
۱۲۷.....	الف) پرورش اجتماعی شدن
۱۲۷.....	ب) پرورش وظیفه‌شناسی
۱۲۸.....	ج) پرورش نظم و انصباط
۱۲۸.....	چند توصیه برای والدین
۱۳۰.....	راه کار
۱۳۱.....	نتیجه
۱۳۴.....	منابع و مأخذ

www.ketab.ir

تریت کودک امر بسیار مهمی است؛ زیرا ثمره یک زندگی فرزندان آن است فرزندانی که می‌توانند با تربیت صحیح در مسیر مستقیم قدم بردارند و یا این که با تربیت ناشایست و نابجا گمراه شود. بشر امروزی نیاز فراوان به آموزه‌ها و راه‌کارهای تربیتی صحیح دارد. این راه‌کارهای تربیتی قرن‌ها پیش توسط پیامبران الهی مخصوصاً حضرت رسول (ص) برای بشر آورده شده است. پس لازم است که این دستورات را خوب مورد مطالعه قرار دهیم و آنها را در امر تربیت به کار ببریم؛ قرآن کریم در این مورد می‌فرماید: «لَقَدْ كَانَ فِي رَسُولِ اللَّهِ أَسْوَهُ حَسَنَةٍ»^۱ «به درستی که روش زندگی رسول خدا (ص) برای شما سرمشق نیکویی می‌باشد».

سراسر زندگی پربرکت مر رسول خدا (ص) از بدو تولد تا آخرین لحظات زندگی مبارک آن حضرت سرمشق خوبی برای کسانی که به دنبال سعادت و خوشبختی خود و فرزندانشان هستند، می‌باشد.

ایشان به عنوان آخرین فرستاده خدا در زمین، بهترین رفتار و منش را در برخورد با افراد داشتند و به عنوان الگوی حسن در قرآن معرفی شده‌اند. مشناخت تمام ابعاد شخصیتی ایشان کاری سخت دشوار و حتی غیر ممکن است و ما فقط در این فرصت به مبانی تربیتی پیامبر اکرم (ص) در امر تربیت کودک می‌پردازیم:

نظام تربیتی پیامبر اعظم (ص) از آیات متعدد قرآن که در ارتباط با تعلیم و تربیت انسان سخن می‌گویند، به خوبی قابل اثبات است و با مراجعته به کتب روایی فراوانی که در این زمینه داریم در می‌یابیم که آنچه در باب مبانی تربیت نبوی می‌توان گفت این است که اجمالاً توجه به فطرت انسانی، توحید، هدفمندی نظام هستی و انسان، محدودیت توانایی انسان، اراده و اختیار و جاودانگی وی از مهم‌ترین مبنای‌هایی است که از آیات و روایات بر می‌آید.

آن حضرت فطرت انسانی را پرورش می‌دادند و توحید را اصل اولیه‌ی تربیت قرار می‌دادند و انسان را با هدف آفرینش و هدف خلقت خود آشنا می‌ساختند؛ ایشان با دادن بیش و عقاید درست و ایجاد محیطی سالم و دینی زمینه‌ی پرورش و تربیت صحیح را فراهم می‌نمودند. ایشان نکات تربیتی را برای تمامی دوره‌های زندگی کودک حتی از دوران جنینی تا ازدواج فرزندان دارند. ایشان با تکریم شخصیت و محبت به کودک، حسن معاشرت و رعایت عدالت با کودک، وی را در مسیر صحیح تربیت دینی قرار می‌دادند و زمینه‌ی پرورش و انتخاب درست را برای فرزندانشان فراهم می‌کردند. از ایشان دستورالعمل‌های تربیتی زیادی برجا مانده و در تمامی موارد از قبل از به دنیا آمدن کودک تا نوزادی و خردسالی و نحوه برخورد و تربیت کودک را مورد توجه قرار داده‌اند.

از نظر پیامر اکرم (ص) همه‌ی انسان‌ها با فطرت الهی به دنیا می‌آیند و اگر فطرت اولیه‌شان دست خوش دگرگونی و آسودگی نگیرند در شناخت راه و هدف که همان «سیر الى الله» است به تنها‌یی کافی است.

روش تأثیف من تاریخی - تحلیلی است که اطلاعات آن به روش کتابخانه‌ای جمع‌آوری شده است. این کتاب در حد بضاعت بنده است. هر چند این مسئله بسیار مهم، گسترد و مبسوط است. این کتاب شامل چند فصل است.

فصل اول: اصول تربیتی پیامبر اکرم (ص)

فصل دوم: مراحل تربیت کودک از دیدگاه رسول خدا (ص)

فصل سوم: پرورش شخصیت کودک از دیدگاه حضرت رسول (ص)